RAKENNUSVIRASTO
Byggnadskontoret

RAPORTTI

Helsingin kaupungin rakennusviraston istuttamat puisto- ja katupuut vuosina 2000–2005

Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2007:12/ katu- ja puisto-osasto

Julkaisija: Helsingin kaupungin rakennusvirasto,
katu- ja puisto-osasto
Teksti: Ilpo Koivu
Toimitus: Satu Tegel
Painosmäärä: 100 kpl
Paino: Kopioniini Oy

RAPORTTI

Helsingin kaupungin rakennusviraston istuttamat puisto- ja katupuut vuosina 2000–2005

Ilpo Koivu

Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2007: 12 /katu- ja puisto-osasto

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto 3
2. Aineiston kokoaminen 3
3. Aineiston valintaperusteet 3
4. Aineiston monimuotoisuus ja puiden käyttömäärä yleisesti 4
5. Puiden viljelysopimus 4
6. Tilaston puistopuut 5
7. Puistopuiden lajivalikoima 6
8. Tilaston katualueiden puut 12
9. Tilaston rajoittavat ja luotettavuutta vähentävät tekijät 14
10. Kysymykset ja kommentit 14
11. Johtopäätöksiä 15
12. Kiitokset 15
13. Lähteet 15
LIITE 1: Luettelo HKR:n istuttamista puisto- ja katupuista vuosilta 2000–2005 16
LIITE 2: Luettelo HKR:n istuttamista puisto- ja katupuista käyttömäärän mukaisessa järjestyksessä 20

1 Johdanto

Helsingin kaupungin rakennusviraston katu- ja puisto-osaston (KPO) tilauksesta kootun puisto- ja katupuutilaston tarkoitus on edesauttaa tulevien taimitarpeiden arviointia. Tilaston kokoamisen taustalla on mm. rakennusviraston suuren viljelysopimuksen päättyminen vuoden 2006 lopussa. Tällaisen puita koskevan tilastotiedon kokoaminen ei ole ollut KPO:lla käytäntönä, joten tiedot käytetyistä puista ovat ainoastaan rahtikirjoissa ja eri rakennuskohteiden määräluetteloissa. Poikkeuksena tästä on kaupungin taimistolla tehty puutilasto vuosilta 1997–2000, joka tosin koski ainoastaan katualueille istutettuja puita.

Työn tekijä, Ilpo Koivu, on puutarhuri, yo-merkonomi ja opiskelee puutarhatiedettä Helsingin yliopistossa. Puutilasto on tehty tilaustyönä Helsingin yliopiston Soveltavan biologian laitoksella. Työtä ohjasivat Juha Raisio ja Satu Tegel KPO:lta.

2 Aineiston kokoaminen

Tilaston aineisto on kerätty kesällä 2006 HKR:n taimistolla olevasta arkistosta. Lähteenä ovat olleet sisäistä laskutusta varten tehdyt luettelot, jotka perustuvat pohjoisen, itäisen ja läntisen viheryksikön eri viherrakennuskohteiden rahtikirjoihin vuosilta 2000–2005. (Näin ollen istutettujen puiden lukumäärät ja valitut kokoluokat perustuvat yksinomaan rahtikirjatietoihin, eikä esimerkiksi istutusten toteutumista tai puiden kasvuunlähtöä ole tarkistettu paikan päällä.) Tilaston pohjana on käytetty rakennusviraston puurekisterin puulaji- ja -lajikeluetteloa, jota on muokattu tarpeen mukaan sopivaksi. Luetteloiden ja taulukkopohjan nimistö on tarkistettu vastaamaan Viljelykasvien nimistön (Räty & Alanko 2004) uusinta painosta.

3 Aineiston valintaperusteet

Laskutusta varten tehdyissä luetteloissa on kirjattuna kaikki kyseisiin kohteisiin tarkoitetut monivuotiset kasvit. Tällaisista luetteloista on tilastoon kirjattu puiksi tulkitut lajit. Tilastoon valitut puut ovat yleisesti ottaen yli 60 cm:n korkuisia tai rungon ympäryksen perusteella luokiteltuja. Raja puiden ja pensaiden välillä on tietyillä lajeilla hieman häilyvä. Pensaana käytettyjen sukujen, kuten *Amelanchier*, *Syringa*, *Crataegus* yms., kohdalla tilastoon on kelpuutettu sellaiset yksilöt, joiden kohdalla rahtikirjassa on ollut pikkupuuhun viittaava kuvaus, kuten ”rungollinen” tai kokoluokka, joka perustuu rungon ympärysmittaan. Havukasvien valinnassa on käytetty lajikohtaista luokittelua siten, että tilastoon on otettu sellaiset lajit, jotka täysikasvuisena suotuisissa oloissa saavuttavat ’puumaisen’ kokoluokan. Tuijista (*Thuja*) taimikooltaan yli 100 cm:n korkuiset on huomioitu tilastoon. *Tsuga*- suvusta myös tätä pienemmät, joiden kokoluokassa on saattanut olla ainoastaan merkintä ”astiataimi”, on huomioitu. *Pinus*- ja *Picea*-sukuiset on pääsääntöisesti valittu, kun koko on ollut yli 60 cm. Astiataimia ja pienempiä kokoluokkia on huomioitu harkinnan mukaan, kun on käynyt ilmi, ettei kyseessä ole metsikkö- tai massaistutus. Jako puisto- ja katupuihin on tehty istutuskohteen perusteella. Puistopuiksi on tulkittu puut, joiden kohteen nimessä on ollut esimerkiksi liite puisto, piha tai kartano. Katupuiksi on kirjattu sellaiset, joiden kohteena on ollut katu, tie, kaari, raitti tai vastaava.

4 Aineiston monimuotoisuus ja puiden käyttömäärä yleisesti

Puut on tilastoitu pääsääntöisesti lajikkeittain. Eräät lajikkeet, kuten esimerkiksi koristeomenapuut, on koottu paratiisiomenapuiden (*Malus* Prunifolia-ryhmä) ja purppuraomenapuiden (*Malus* Purpurea-ryhmä) ryhmäksi. Samoin on toimittu myös tarhaomenapuun (*Malus domestica*), päärynän (*Pyrus communis*), luumun (*Prunus domestica*), imeläkirsikan (*Prunus avium*) ja hapankirsikan (*Prunus cerasus*) lajikkeiden kohdalla.

Edellä mainitut ryhmät sellaisenaan mukaan lukien tilastoon kertyi **puistopuutaksoneita 149** ja **katupuutaksoneita 58**. Vuosina 2000–2005 puistoissa käytettiin vuosittain keskimäärin 80 eri taksonia. Vuotuinen taksonimäärä vaihteli vain vähän, keskimäärin alle kymmenen taksonia, suuntaan tai toiseen. Vuosittainen katupuiden taksonimäärä oli keskimäärin 24 ±7. ***Taksonilla*** tarkoitetaan tässä yhteydessä puisto- tai katupuuna käytettyä lajia tai lajiketta. Helsingin puistoihin on istutettu vuosina 2000–2005 keskimäärin 2100 puuta vuodessa. Vuotuinen katupuiden käyttö on ollut noin 900 puuta. Vuosien 2000–2005 puumäärissä on havaittavissa selvä trendi, joka on sekä puisto- että katupuiden osalta laskeva. Vuosittain käytettyjen puiden määrän väheneminen on merkittävää etenkin puistopuiden kohdalla (Kuva 1).

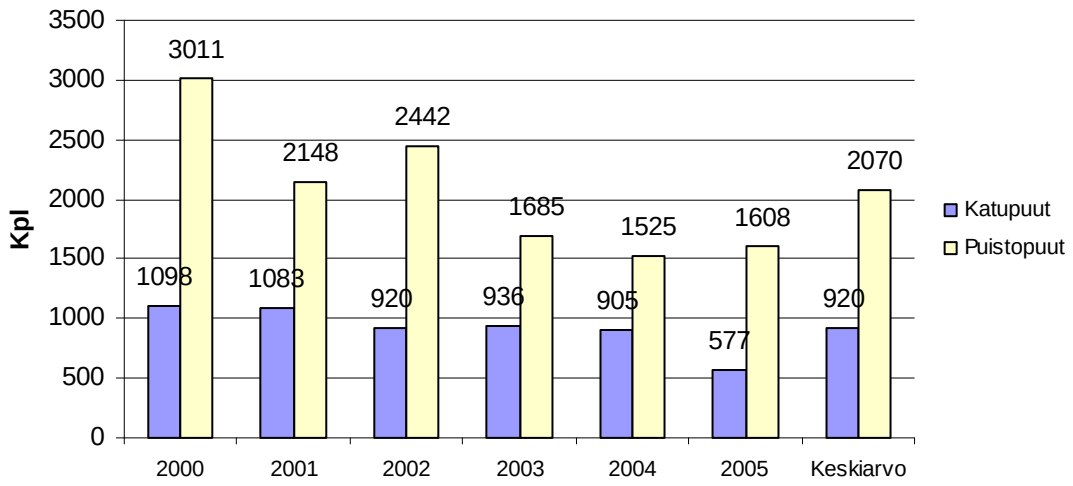

Kuva 1. HKR:n vuosina 2000–2005 istuttamat puisto- ja katupuut.

5 Puiden viljelysopimus

Rakennusviraston puiden käyttöön on vaikuttanut suuri puiden viljelysopimus. Tuottajan kanssa tehdyllä sopimuksella rakennusvirasto on varmistanut yhteensä 20 000 kpl riittävän suurikokoisen puun saatavuuden istutuksiinsa. Toisaalta sopimus on myös sitouttanut HKR:n käyttämään tiettyjä puulajeja sopimuksen mukaiset määrät. Vuosina 1988-2006 voimassa ollut sopimus on koskenut seuraavia lajeja: metsävaahtera (*Acer platanoides*), marjaomenapuu (*Malus baccata*), metsätammi (*Quercus robur*), kotipihlaja (*Sorbus aucuparia*), ruotsinpihlaja (*Sorbus intermedia*), metsälehmus (*Tilia cordata*), puistolehmus (*Tilia x vulgaris*) ja vuorijalava (*Ulmus glabra*). Vuoteen 2000 saakka sopimusviljelyssä olivat myös siperianpihta (*Abies sibirica*), serbiankuusi (*Picea omorica*), sembramänty (*Pinus cembra*) ja makedonianmänty (*Pinus peuce*).

6 Tilaston puistopuut

Tilaston puistopuiden kokonaismäärä on 12 419 kpl. Eniten on istutettu metsämäntyä (*Pinus sylvestris*), 981 kpl. Mäntyjen suuren määrän selittäjänä on todennäköisesti erilaiset metsänreuna- sekä meluvalli-istutukset, joihin käytetyt määrät ovat verraten suuria. Toiseksi eniten on istutettu rauduskoivua (*Betula pendula*), 785 kpl, ja kolmanneksi eniten metsätammea (*Quercus robur*), 683 kpl.

Nyt saadut tulokset ovat samansuuntaisia kuin Helsingin yliopistossa vuonna 2000 tehdyssä, koko maata käsittävässä taajamapuukyselyssä (Lindén, L. 2000), jossa selvitettiin eri puulajien käyttöä katu- ja viheralueilla Suomessa. Nyt tehdystä selvityksestä poiketen taajamapuukyselyssä puita tarkasteltiin ainoastaan lajin tarkkuudella. Taajamapuukyselyn vastauksista kävi ilmi, että puistoissa yleisimmin käytetty laji oli koivu. Seuraavaksi eniten puistoihin istutettiin vaahteroita, pihlajia, kotimaista mäntyä ja kuusta sekä lehmuksia. Taajamapuukyselyssä kadunvarsi-istutusten yleisimmät lajit olivat koivu ja lehmus. Muita, vähemmän käytettyjä, lajeja olivat pihlajat, vaahterat sekä jalavat.

Nyt tehdyn selvityksen yhteydessä laadittu, kaikkiaan 33 sukuun jakautuva puistopuutilasto on monipuolinen (Kuva 2). Tilaston sukuja lähemmin tarkasteltaessa voidaan kuitenkin havaita, että kussakin suvussa on tietyt käytetyimmät lajinsa, joita pääsääntöisesti on yksi ylitse muiden. Tähän ovat mitä ilmeisimmin vaikuttaneet muun muassa edellä mainitut puiden viljelysopimukset.

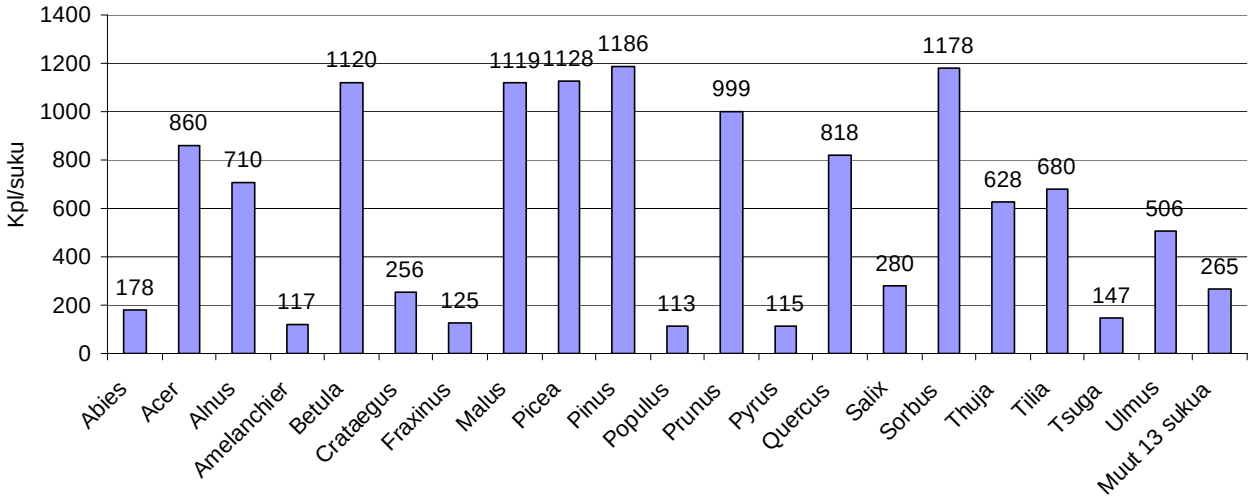

Kuva 2. Vuosina 2000–2005 istutetut puistopuut suvuittain

149:stä puistopuutaksonista 56 oli sellaisia lajeja tai lajikkeita, joiden istutettujen puiden lukumäärä oli alle 10 kpl. Suvuittain tarkasteltuna 13 sukua oli sellaisia, joita oli istutettu vuosina 2000-2005 alle 100 puuta (Kuva 3). Monista verraten harvinaisista lajeista on istutettu yksittäisiä puita arboretumeihin ja puistoihin. Tällaisista muutamana esimerkkinä lakkipuu (*Cladrastis kentukea*), amerikanhumalapyökki (*Ostrya virginiana*), amerikanpyökki (*Fagus grandifolia*) ja maakkia (*Maackia amurensis*).

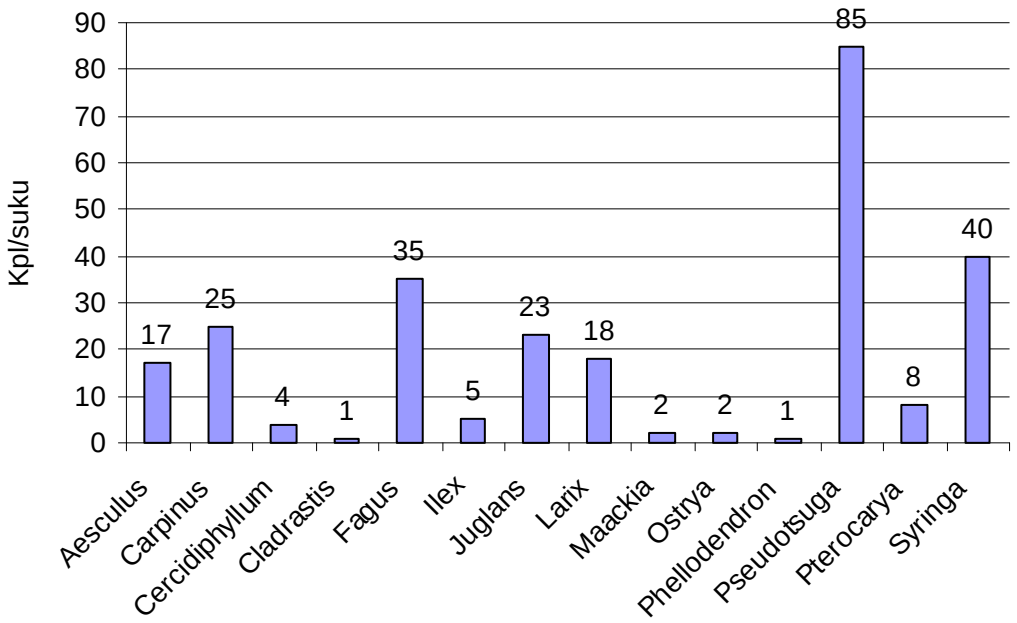

Kuva 3. Vuosina 2000–2005 istutettujen puistopuiden ”Muut 13 sukua” (265 kpl kuvassa 2).

7 Puistopuiden lajivalikoima

Puistopuiden 33 sukua jakaantuvat kaikkiaan 149 taksoniin. Kussakin suvussa pääsääntöisesti yhtä taksonia on istutettu huomattavasti muita enemmän. (Kuvat 4-16). (Yksittäisiä taksoneita on yhdistetty osittain samoihin kuviin.) Tilastosta käy ilmi myös muutamia erittäin vähän käytettyjä sukuja, joiden käytön soisi lisääntyvän, mikäli menestymisestä saadaan myönteisiä kokemuksia (Kuva 17).

Abies-suvussa eniten käytetty on ollut siperianpihta (*A. sibirica*). *Acer*-suvun puista eniten käytettyjä ovat metsävaahtera (*A. platanoides*) ja mongolianvaahtera (*A. tataricum* subsp. *ginnala*). Muut suvun taksoneista ovat lähinnä yksittäisiä puita. *Alnus*- ja *Betula*-sukujen selkeästi runsaslukuisimpia ovat tervaleppä (*A. glutinosa*) ja rauduskoivu. Pikkupuina käytetyistä tuomipihlajista ja orapihlajista vuosittain ja myös runsaimmin on istutettu sirotuomipihlajaa (*Amelanchier laevis*) ja mustamarjaorapihlajaa (*Crataegus douglasii*). *Fraxinus*-suvun selkeästi käytetyin laji on ollut lehtosaarni (*F. exelsior*). *Malus*-suvussa marjaomenapuuta (*M. baccata*) on istutettu ylivoimaisesti eniten, 634 kpl. Muita koristeomenia, kuten Purpurea-ryhmäksi luokiteltuja lajikkeita, on istutettu 237 puuta ja paratiisiomenapuita eli Prunifolia-ryhmän puita 39. Tarhaomenapuun (*M. domestica*) eri lajikkeita olevia puita on istutettu kaikkiaan 137 kpl.

Picea-suvun käytetyimmät lajit ovat olleet serbiankuusi (*P. omorica*), 534 kpl ja metsäkuusi (*P. abies*), 394 kpl. Valtaosa (981 kpl / 1186 kpl) *Pinus*-suvun puista on ollut metsämäntyä. *Populus*-sukuisista eniten on istutettu pylväshaapaa (*P. tremula* ’Erecta’), 79 kpl. *Prunus*-suvun käytetyimmät lajit ovat olleet pilvikirsikka (*P. pensylvanica*), 297 kpl ja rusokirsikka (*P. sargentii*), 194 kpl. Hapankirsikkaa, johon sisältyvät amarelli-, morelli- ja pensaskirsikkalajikkeet on istutettu yhteensä 157 puuta. Eri päärynälajikkeita (*Pyrus*) on istutettu yhteensä 115 puuta. *Quercus*- ja *Salix*-suvun eniten käytetyimpiä lajeja ovat olleet metsätammi (*Q. robur*) ja terijoensalava (*S.*

fragilis ’Bullata’). *Sorbus*-suvun useista lajeista ja lajikkeista eniten on istutettu kotipihlajaa (*S. aucuparia*), ruotsinpihlajaa (*S. intermedia*) ja suomenpihlajaa (*S. hybrida*). *Thuja*-suvusta runsaimmin käytetty lajike on ollut timanttituija (*T. occidentalis* ’Smaragd’). Hemlokkeja on käytetty varsin vähän. Kanadanhemlokkia (*Tsuga canadensis*) 102 kpl ja vuorihemlokkia (*T. mertensiana*) 45 kpl. *Tilia*- ja *Ulmus*-sukujen valtalajit ovat metsälehmus (*T. cordata*), 396 kpl ja vuorijalava (*U. glabra*), 382 kpl.

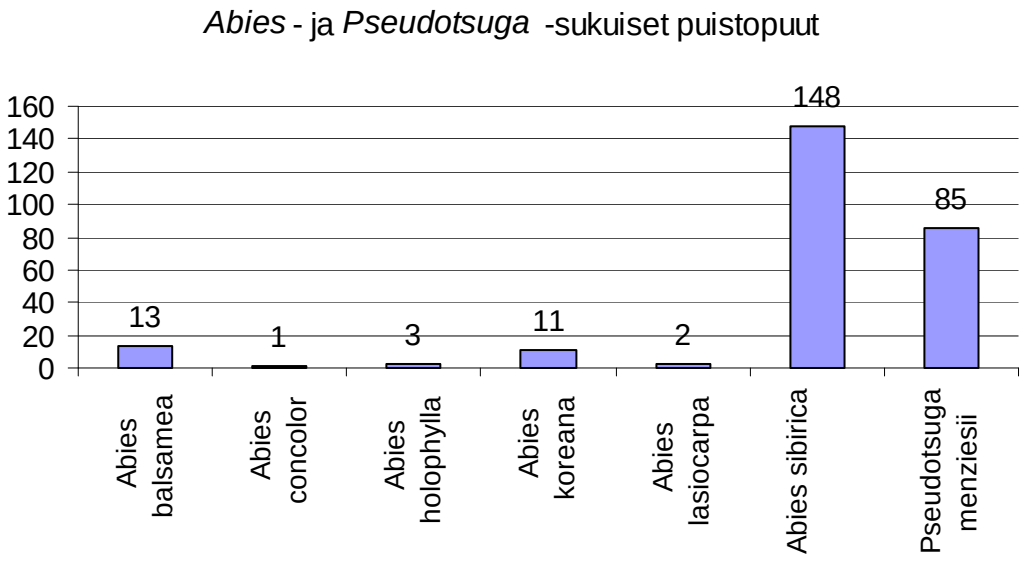

Kuva 4.

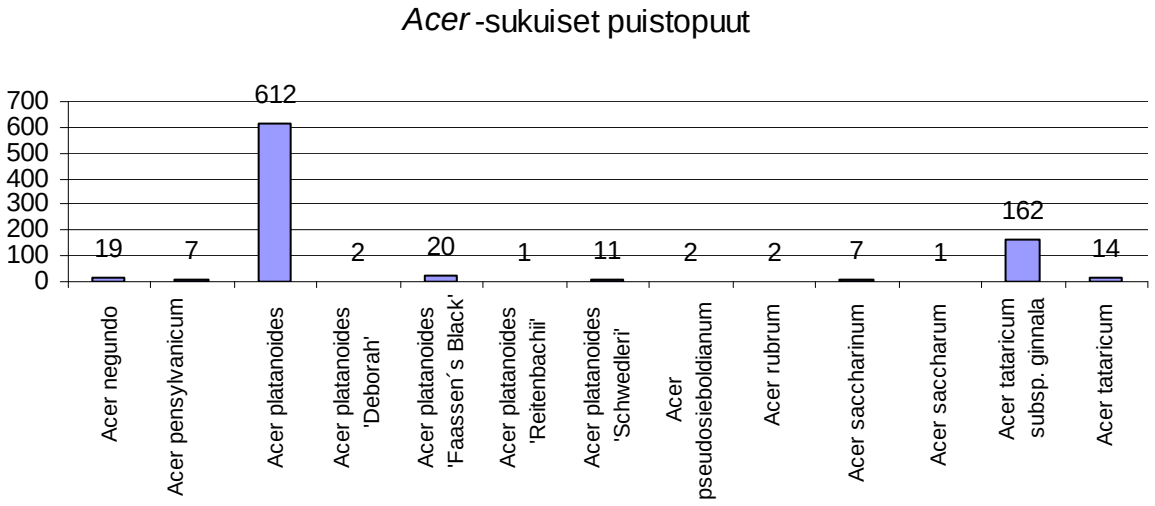

Kuva 5.

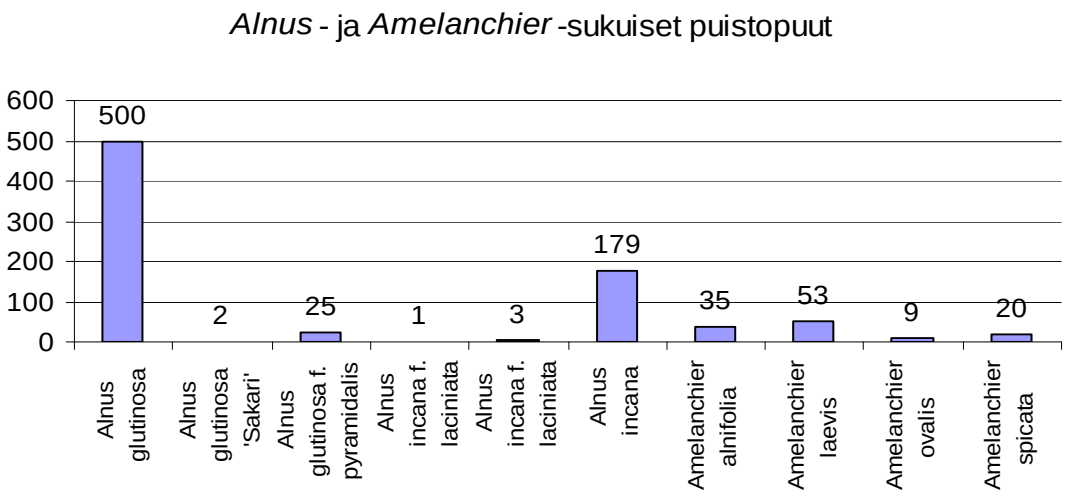

Kuva 6.

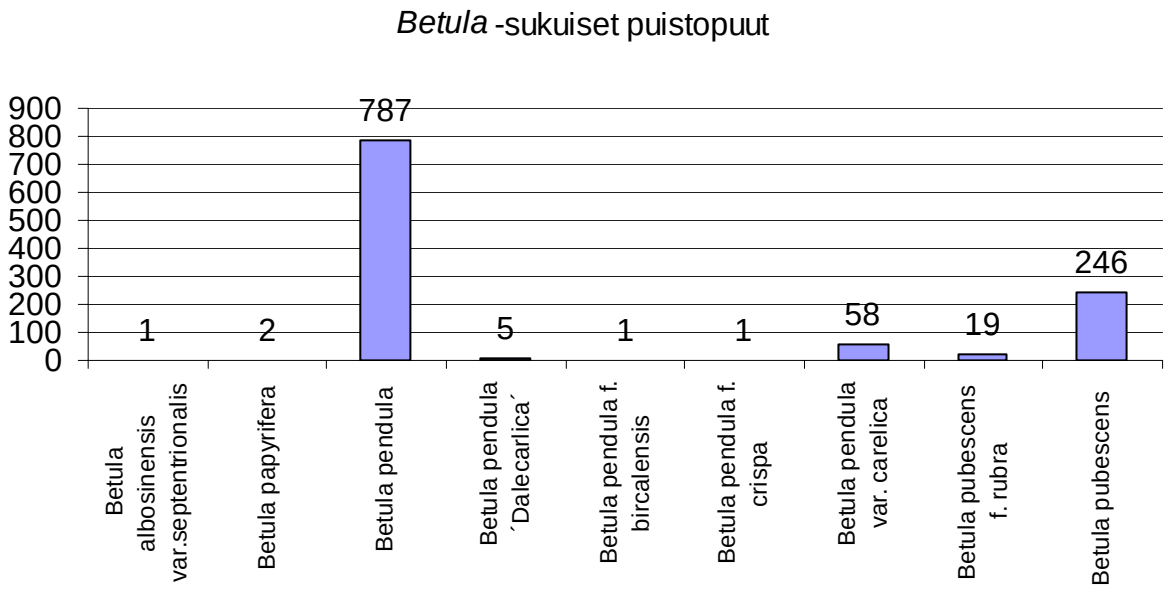

Kuva 7.

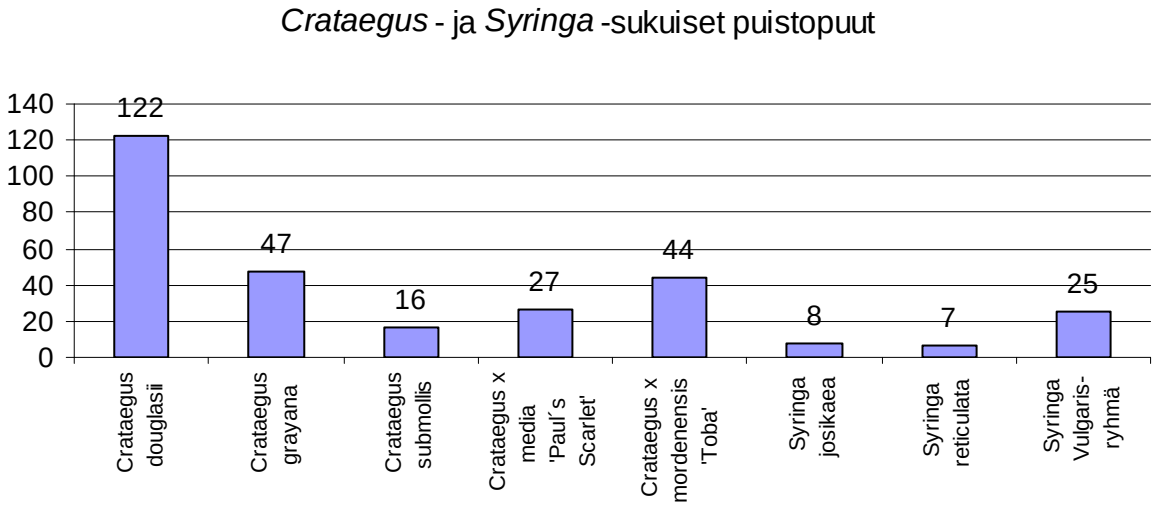

Kuva 8.

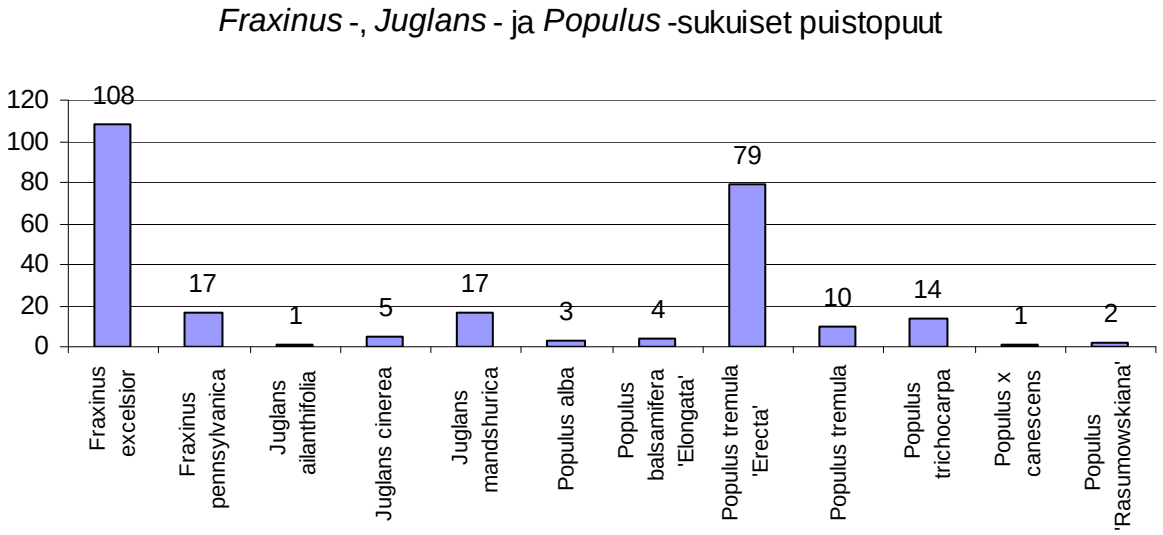

Kuva 9.

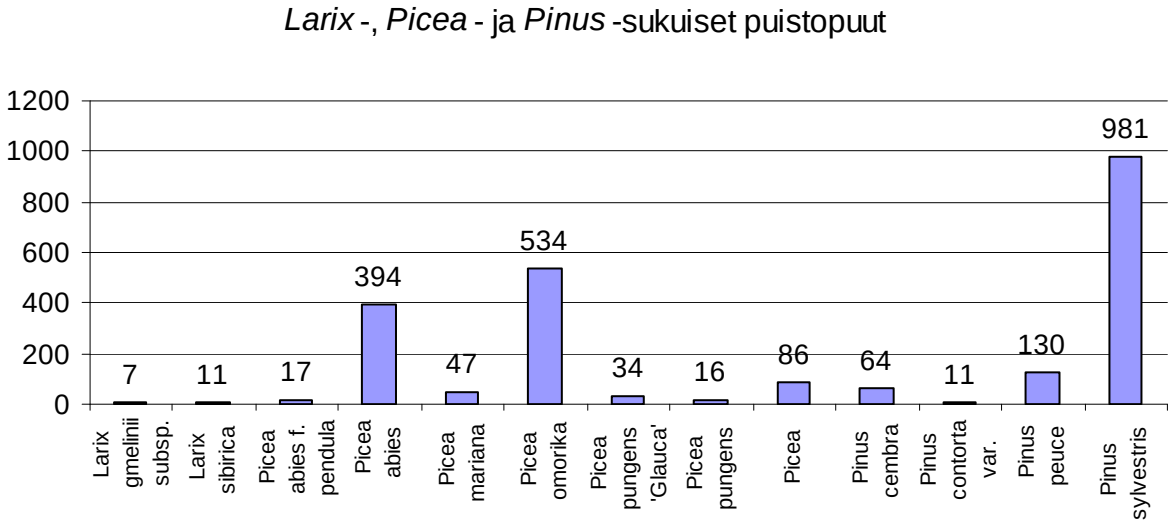

Kuva 10.

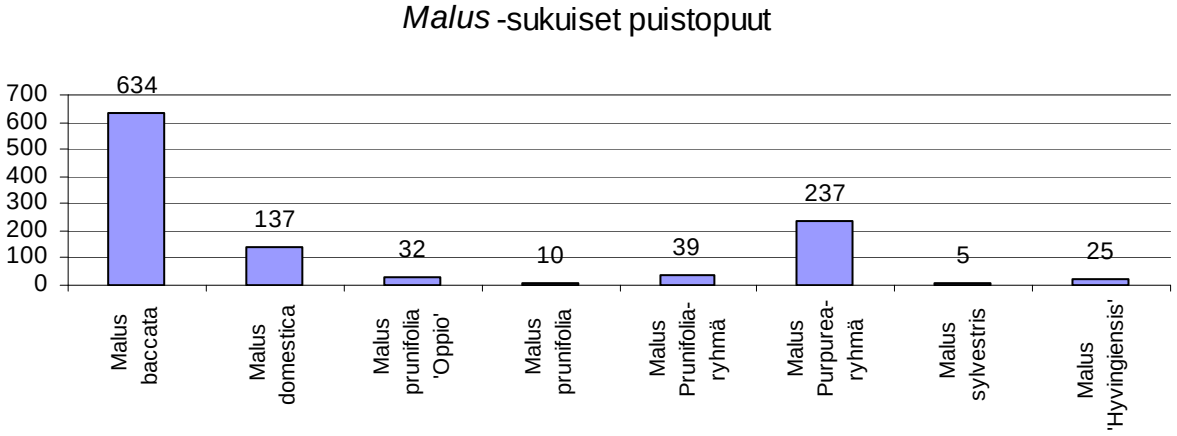

Kuva 11.

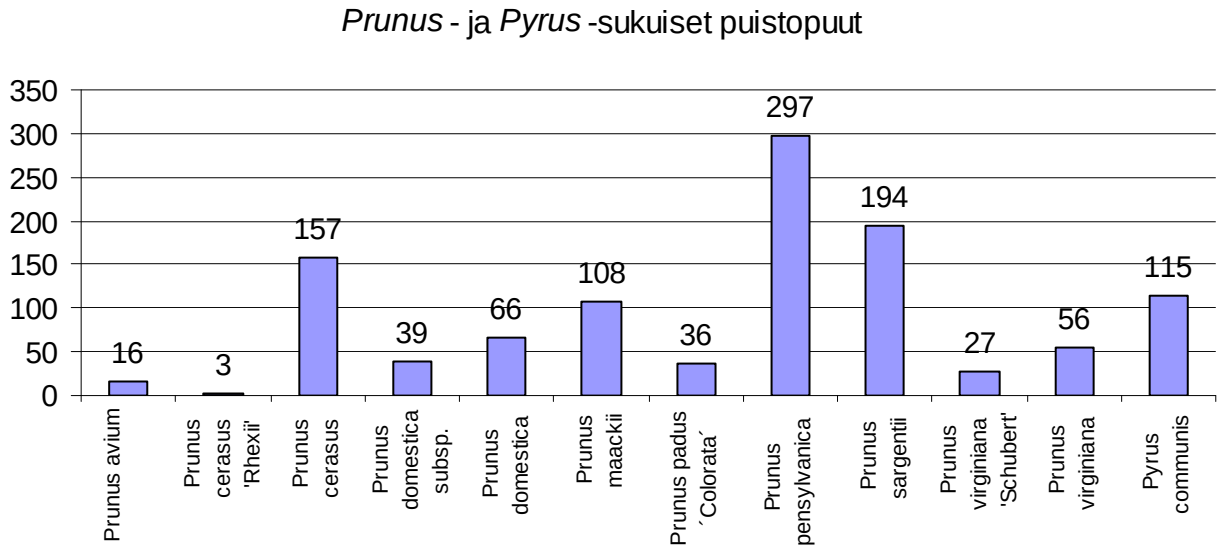

Kuva 12.

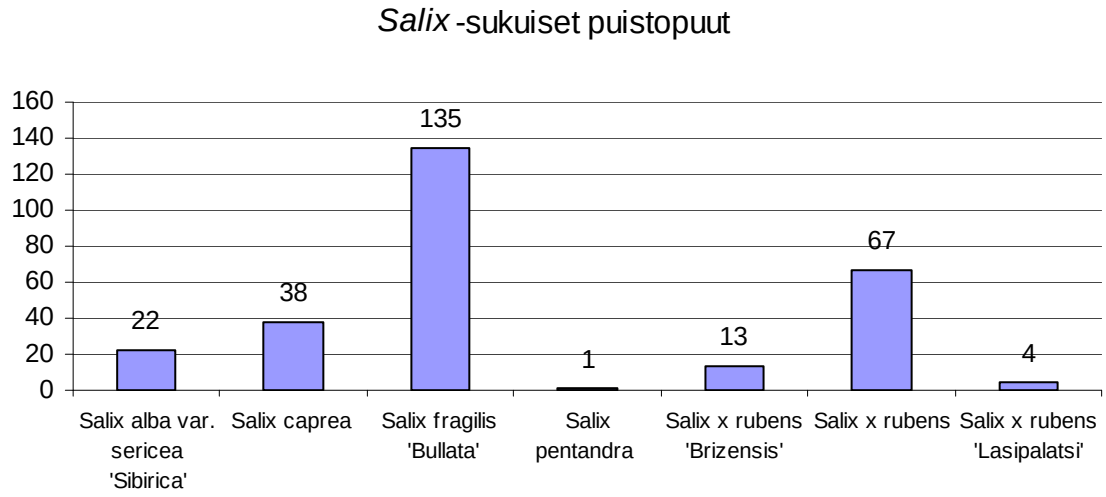

Kuva 13.

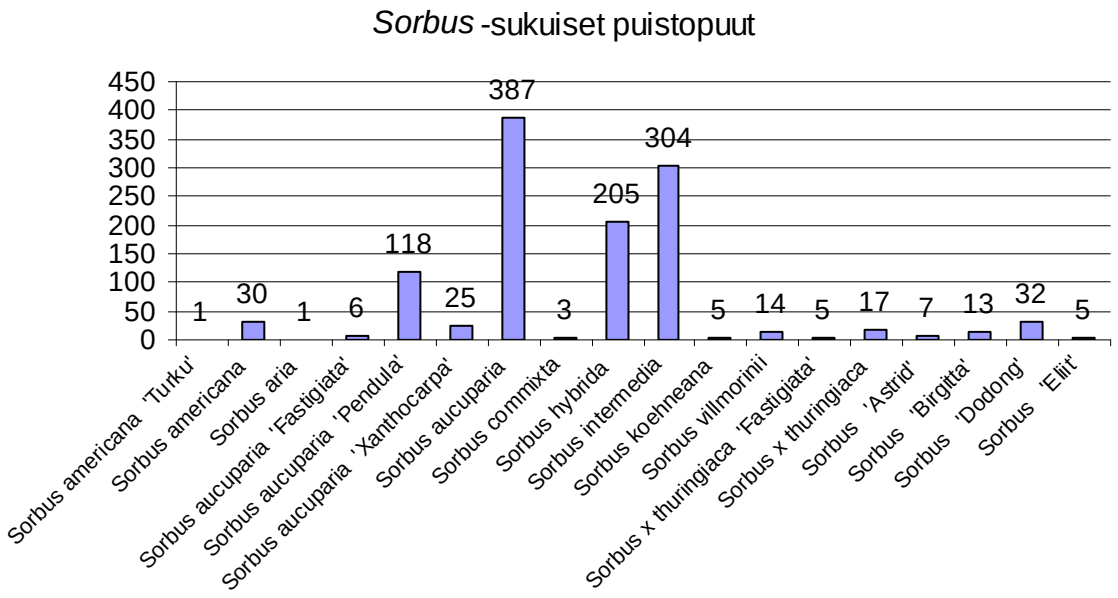

Kuva 14.

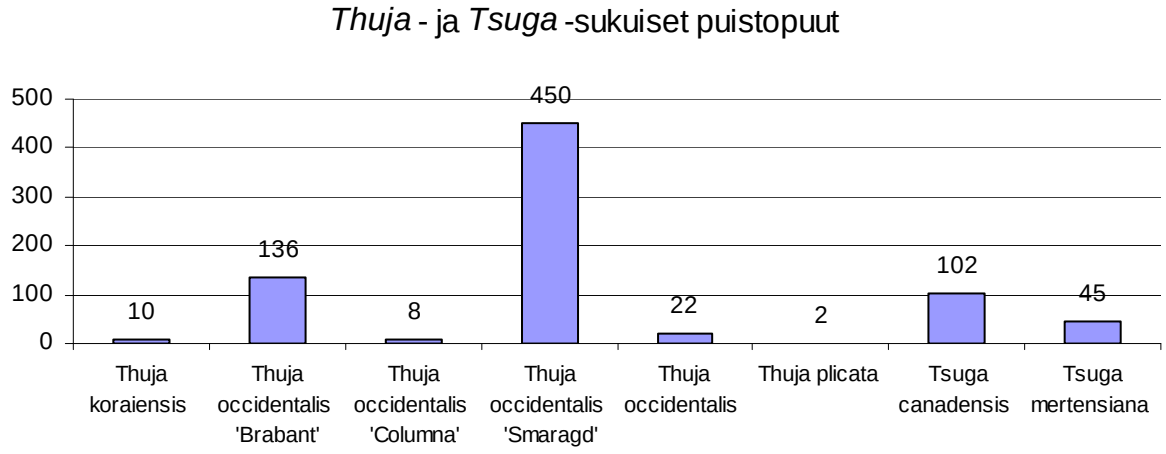

Kuva 15.

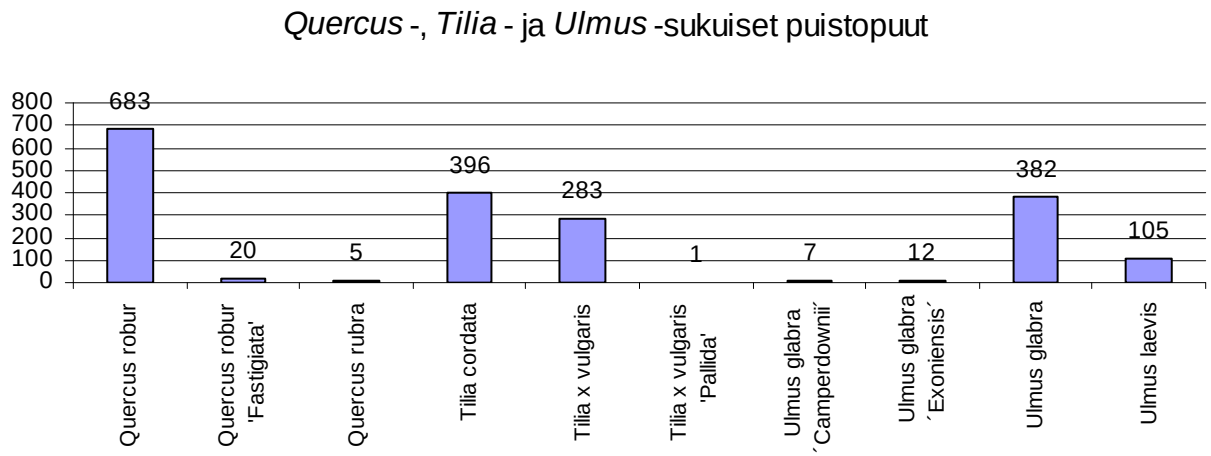

Kuva 16.

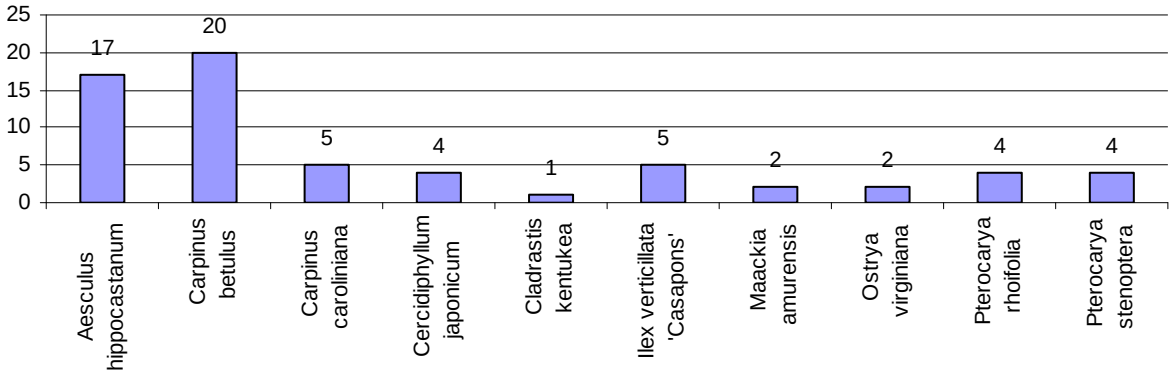

Kuva 17. Vähän käytettyjä taksoneita.

8 Tilaston katualueiden puut

Tilastossa käytetyn taksoniin ja istutuskohteeseen perustuvan luokittelun ansiosta ei ole mahdollista analysoida varsinaisia katupuita. Katupuilla tarkoitetaan tässä yhteydessä katualueille istutettuja puita. Katupuiden 59 taksonista 23 oli sellaisia, joiden puita on istutettu koko ajanjaksona alle 10 kappaletta. Ainoastaan 11 taksonia oli sellaisia, joiden puita on istutettu yli 100 kpl (Kuva 18). Kaduille tai kadunvarsille istutettujen puiden kokonaismäärästä (5 519 kpl) puistolehmuksen (*Tilia x vulgaris*) nimellä kulkevia lehmuksia on istutettu ylivoimaisesti eniten, 32 % eli 1753 kpl (Kuva 20). Toiseksi eniten on istutettu rauduskoivua (*Betula pendula*), 11 % eli 617 kpl ja kolmanneksi käytetyin on ollut metsävaahtera (*Acer platanoides*), noin 10 % eli 525 kpl. Sekä vuorijalavaa (*Ulmus glabra*) että ruotsinpihlajaa (*Sorbus intermedia*) on istutettu 6 %. Hieman alle 5 % osuus katupuista on kotipihlajalla (*Sorbus aucuparia*) sekä metsämännyllä (*Pinus sylvestris*). Metsätammi (*Quercus robur*) ja pilvikirsikka (*Prunus pensylvanica*) ovat tilastossa osuuksilla 4 % ja 3 %. Vajaa 3 % istutetuista katupuista on marjaomenapuuta (*Malus baccata*). Tätä pienemmät osuudet ovat kappalemäärältään alle 100 kpl:n luokkaa (Kuva 19).

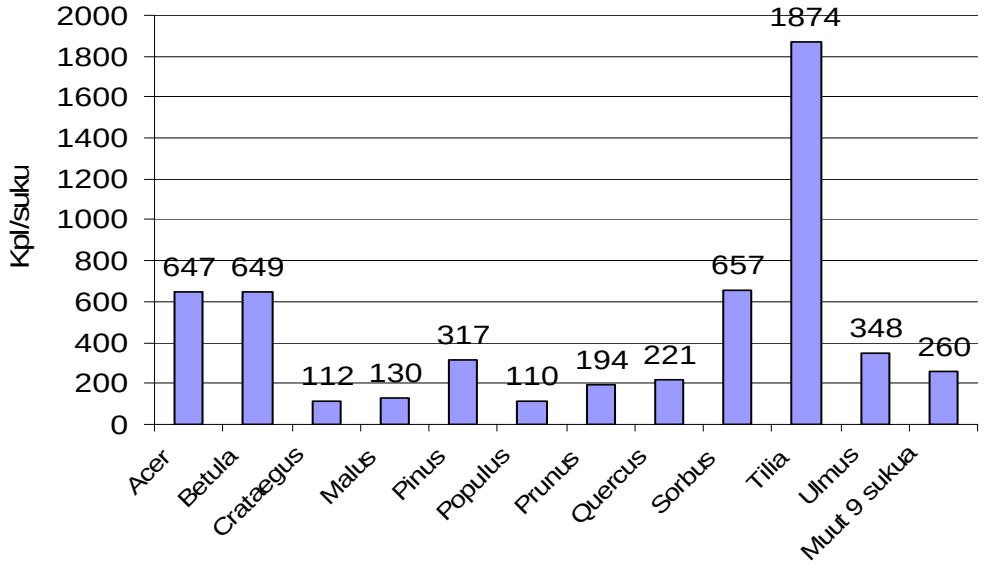

Kuva 18. Vuosina 2000–2005 istutetut katupuut suvuittain.

Suvun tasolla tilaston neljä käytetyintä sukua ovat samat kuin ruotsalaisessa, vuosina 1981–1991 tehdyssä tutkimuksessa, jossa katupuiden käyttöä oli selvitetty maan eri menestymisvyöhykkeillä. (Bengtsson & Lindberg 1994). Katualueiden osalta tilastoa tarkastellessa voi tehdä johtopäätöksen, että varsinaisia katupuina käytettyjä taksoneita on kymmenkunta ja loput ovat todennäköisesti kadun varsille istutettuja puistopuita tai pihapuita, jotka on nimetty lähteenä käytetyissä luetteloissa kadun nimellä. Useat pikkupuut kuten mongolianvaahtera (*Acer tataricum subsp. ginnala*), orapihlajat (*Crataegus*) ja tuomipihlajat (*Amelanchier*) on käytetty eri tavoin keskikaistojen ja kadunvarsien vihreyttämiseen. Tässä tilastossa myös istutusryhmissä olevat pikkupuut näkyvät katupuina, mikä tietyllä tavalla vääristää tilastoa.

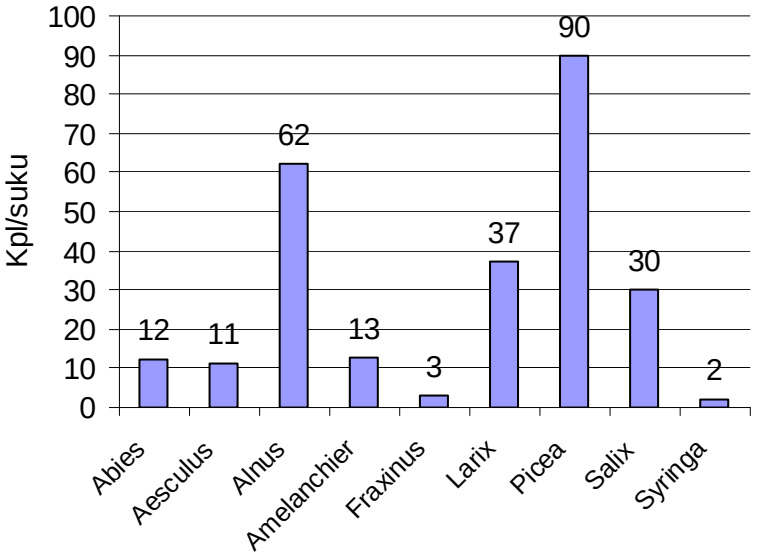

Kuva 19. Vuosina 2000–2005 istutettujen katupuiden ”Muut 9 sukua” (Kuvassa 4).

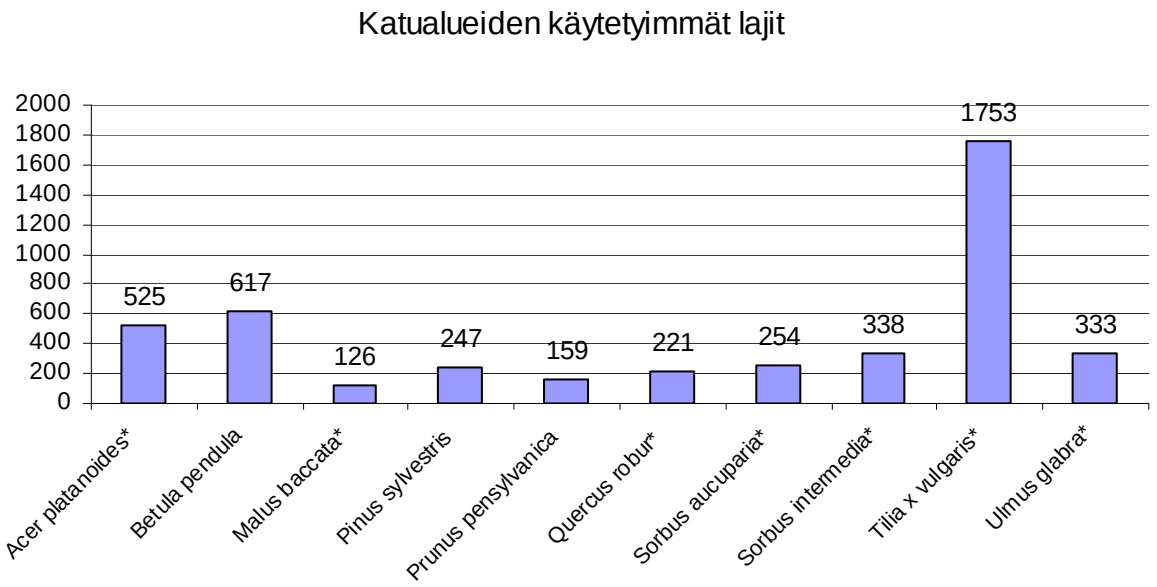

Kuva 20. Katualueiden 10 eniten istutettua lajia. Tähdellä merkityt ovat sopimusviljelypuita.

9 Tilaston rajoittavat ja luotettavuutta vähentävät tekijät

Aineistoa ja tilastoa tarkastellessa mieleen nousee kysymyksiä muun muassa tilaston kattavuudesta. Onko kaikki kasvimateriaali kirjattuna taimistoarkistoihin vai onko osa tavarasta mennyt esimerkiksi urakoitsijoiden istuttamina suoraan kohteisiin ja laskutus tällaisten osalta on hoidettu ohi taimiston? Mitä muita väyliä tuottajien ja rakennuskohteiden välillä on vai onko mitään?

Tilaston perustuessa luetteloihin on mahdollista, että luetteloita tulkitessa tulee virhearviointeja. Tällaisiksi voisi mainita esimerkiksi teiden varsille istutetut puut, jotka eivät todellisuudessa ole varsinaisia katupuita tai katupuina käytettyjä lajeja, vaan katualueiden tuntumaan istutettuja puita tai isoja pensaita. Myös erilaisiin meluvalleihin käytetyt puut saattavat tällaisessa kohteen nimen perusteella tapahtuvassa luokittelussa päätyä väärään osastoon ja siten vääristävät todellista tilannetta.

Kasvien oikeaa nimeämistä ei myöskään ole voitu tällaisessa tilastossa tarkistaa tai tarkistuttaa. On mahdollista, että muun muassa lehmusten kohdalla useita lajeja tai risteymiä on kulkenut tilastoon yhdellä ja samalla nimellä, koska sukua tarkempi, lajien ja lajikkeiden sekä risteymien tunnistaminen on useimmille vaikeaa.

Yksityiskohtainen, tarkemmin kokoluokat huomioiva tilastointi olisi vähentänyt tulkinnanvaraa ja lisännyt sitä kautta tilaston tarkkuutta. Alkujaan tilasto oli aikomus koota rakennuskohteiden suunnitelmien määräluetteloiden perusteella. Näissä määräluetteloissa kasvien kokoluokittelu oli varsin puutteellinen, joten kokoluokittelusta luovuttiin.

10 Kysymykset ja kommentit

Kadunvarsipuut ovat pääosin sopimusviljelypuita, mikä on ymmärrettävää, koska katupuilta edellytetään riittävää kokoluokkaa. Lajeja tarkastellessa tulee kuitenkin mieleen kysymys onko suuri viljelysopimus toisaalta myös rajannut katupuiden käyttöä ja onko sopimuksen myötä hyviä vaihtoehtoja jäänyt käyttämättä.

Tilastoa tarkastellessa eri sukujen verraten harvat runsaasti käytetyt lajit ovat hallitsevia sekä puisto- että katualueiden puissa. Monien lajien ja lajikkeiden käyttö on ollut todella vähäistä, vain muutamia puita koko tarkasteltavana ajanjaksona. Mielestäni käytettävien lajien valikoimaa tulisi tulevaisuudessa laajentaa. Suunnittelussa voisi tulevaisuudessa huomioida nykyisin vähän käytettyjä, mutta hyvin menestyneitä lajeja ja lajikkeita. Näin Helsingin viheralueilla puuston monimuotoisuus ja mielenkiintoisuus säilyisivät myös tulevaisuudessa.

Vuosittain istutettujen puiden määrissä on havaittavissa lievästi laskeva trendi. Ovatko aiheuttajana pienemmät resurssit, erilainen suunnittelutyyli, mahdollisesti nykyisin rakennettavien kohteiden pienempi koko tai jokin muu?

Istutuskohteiden sijainnin sisältyminen tilastoon olisi myös ollut mielenkiintoinen ja hyödyllinen, mutta merkittävästi työmäärää lisäävä ulottuvuus.

11 Johtopäätöksiä

Vaikka edellä mainitut puutteet rajoittavat tilaston luotettavuutta ja määrät ja luokittelut voivat olla puutteellisia, selviää tilastosta joka tapauksessa istutettu lajivalikoima. Istutuspaikkojen mukanaolo mahdollistaisi muun muassa seurannan eri lajien ja lajikkeiden menestymisestä. Myös taimien alkuperätiedot, lähtien aina lisäysmateriaalista, olisivat hyödyllistä tietoa menestymisen seurannassa ja tarvittaessa tunnistamisessa.

Tämän tilaston perusteella ei voinut havaita yksittäisten lajien kohdalla käytön lisääntymistä tai vähenemistä, koska yksittäisten kohteiden puumäärät vaihtelivat runsaasti. Joinakin vuosina tiettyjä lajeja oli käytetty paljon, mutta ainoastaan muutamaan kohteeseen. Toisia lajeja puolestaan oli käytetty vain yksittäisiä tai muutamia puita lukuisiin eri kohteisiin.

Tällaisen tilastoinnin tekeminen vakiotoimenpiteenä olisi erittäin suotavaa. Jatkuva tilastotiedon kokoaminen palvelisi sekä yleistä että kaupungin sisäistä viheralan kehittämistä ja tutkimustoimintaa. Tuleville sukupolville kattava ja säännöllisesti päivitettävä tilasto olisi yksinkertainen avain kaupunkipuuston ja yksittäisten puiden historiaan.

12 Kiitokset

Näin kattavan tilaston kokoaminen ei olisi ollut mahdollista ilman järjestelmällistä rahtikirjojen arkistointia, mistä suuret kiitokset HKR:n taimistolla arkiston tehneille. Kiitän myös mahdollisuudesta saada kopioida tilaston aineisto taimistolla. Työn eri vaiheissa saamastani ohjauksesta kiitän MMM Juha Raisiota ja MMM Satu Tegeliä KPO:lta. Yhteistyöstä ja avunannosta kiitokset myös MMT Leena Lindénille Helsingin yliopiston Soveltavan biologian laitokselta.

13 Lähteet

Bengtsson, R. & Lindberg, A. 1994. Stadsträd planterade i Sverige 1981-1991. Institutionen för trädgårdsvetenskap, SLU Alnarp.

Lindén, L. 2000. Taajamapuukyselyn tuloksista. Viherympäristö1/00: 44–45.

Räty, E. & Alanko, P. 2004. Viljelykasvien nimistö. Puutarhaliitto.

LIITE 1: Luettelo HKR:n istuttamista puisto- ja katupuista vuosilta 2000–2005

	Tieteellinen nimi	Suom. nimi	Puistop.	Katup.	Yhteensä
1	Abies balsamea	PALSAMIPIHTA	13	1	14
2	Abies concolor	HARMAAPIHTA	1	0	1
3	Abies holophylla	USSURINPIHTA	3	0	3
4	Abies koreana	KOREANPIHTA	11	0	11
5	Abies lasiocarpa	LÄNNENPIHTA	2	1	3
6	Abies sibirica	SIPERIANPIHTA	148	10	158
7	Acer negundo	SAARNIVAAHTERA	19	0	19
8	Acer pensylvanicum	PENNSYLVANIANVAAHTERA	7	0	7
9	Acer platanoides	METSÄVAAHTERA	612	525	1137
10	Acer platanoides 'Deborah'		2	0	2
11	Acer platanoides 'Royal Red'		0	102	102
12	Acer platanoides ´Faassen´s Black´	HURMEVAAHTERA	20	0	20
13	Acer platanoides ´Reitenbachii´	RUSOVAAHTERA	1	0	1
14	Acer platanoides ´Schwedleri´	VERIVAAHTERA	11	0	11
15	Acer pseudosieboldianum	KOREANVAAHTERA	2	0	2
16	Acer rubrum	PUNAVAAHTERA	2	0	2
17	Acer saccharinum	HOPEAVAAHTERA	7	1	8
18	Acer saccharum	SOKERIVAAHTERA	1	0	1
19	Acer tataricum	TATAARIVAAHTERA	14	7	21
20	Acer tataricum subsp. ginnala	MONGOLIANVAAHTERA	162	12	174
21	Aesculus hippocastanum	HEVOSKASTANJA	17	11	28
22	Alnus glutinosa	TERVALEPPÄ	500	19	519
23	Alnus glutinosa 'Sakari'		2	2	4
24	Alnus glutinosa f. pyramidalis	PILARITERVALEPPÄ	25	41	66
25	Alnus incana	HARMAALEPPÄ	179	0	179
26	Alnus incana f. laciniata	SULKAHARMAALEPPÄ	1	0	1
27	Alnus incana f. laciniata 'Johanna'		3	0	3
28	Amelanchier alnifolia	MARJATUOMIPIHLAJA	35	0	35
29	Amelanchier laevis	SIROTUOMIPIHLAJA	53	13	66
30	Amelanchier ovalis		9	0	9
31	Amelanchier spicata	ISOTUOMIPIHLAJA	20	0	20
32	Betula albosinensis var.septentrionalis	KUPARIKOIVU	1	0	1
33	Betula papyrifera	PAPERIKOIVU	2	0	2
34	Betula pendula	RAUDUSKOIVU	787	617	1404
35	Betula pendula ´Dalecarlica´	TAALAINKOIVU	5	0	5
36	Betula pendula f. bircalensis	PIRKKALANKOIVU	1	0	1
37	Betula pendula f. crispa	LOIMAANKOIVU	1	24	25
38	Betula pendula var. carelica	VISAKOIVU	58	0	58
39	Betula pubescens	HIESKOIVU	246	8	254
40	Betula pubescens f. rubra	PUNAKOIVU	19	0	19
41	Carpinus betulus	VALKOPYÖKKI	20	0	20
42	Carpinus caroliniana	KAROLIINANVALKOPYÖKKI	5	0	5
43	Cercidiphyllum japonicum	KATSURA	4	0	4
44	Cladrastis kentukea	LAKKIPUU	1	0	1
45	Crataegus douglasii	MUSTAMARJAORAPIHLAJA	122	24	146
46	Crataegus grayana	AITAORAPIHLAJA	47	0	47
47	Crataegus submollis	ISO-ORAPIHLAJA	16	43	59

48	Crataegus x media ´Paul´s Scarlet´	RUUSUORAPIHLAJA	27	31	58
49	Crataegus x mordenensis ´Toba´	HELMIORAPIHLAJA	44	14	58
50	Fagus grandifolia	AMERIKANPYÖKKI	1	0	1
51	Fagus sylvatica	PYÖKKI	30	0	30
52	Fagus sylvatica 'Atropurpurea'		4	0	4
53	Fraxinus excelsior	LEHTOSAARNI	108	2	110
54	Fraxinus excelsior 'Pendula'	RIIPPASAARNI	0	1	1
55	Fraxinus pennsylvanica	PUNASAARNI	17	0	17
56	Ilex verticillata 'Casapons'	KESÄORJANLAAKERI	5	0	5
57	Juglans ailanthifolia	JAPANINJALOPÄHKINÄ	1	0	1
58	Juglans cinerea	AMERIKANJALOPÄHKINÄ	5	0	5
59	Juglans mandshurica	MANTSURIANJALOPÄHKINÄ	17	0	17
60	Larix gmelinii subsp. japonica	KURILIENLEHTIKUUSI	7	0	7
61	Larix sibirica	SIPERIANLEHTIKUUSI	11	37	48
62	Maackia amurensis	MAAKKIA	2	0	2
63	Malus 'Hyvingiensis'	RAUTATIENOMENAPUU	25	0	25
64	Malus baccata	MARJAOMENAPUU	634	126	760
65	Malus domestica	TARHAOMENAPUU	137	0	137
66	Malus prunifolia	SIPERIANOMENAPUU	10	0	10
67	Malus prunifolia 'Oppio'	SIPERIANOMENAPUU	32	0	32
68	Malus Prunifolia-ryhmä	PARATIISIOMENAPUU	39	1	40
69	Malus Purpurea-ryhmä (x adstringens)	PURPPURAOMENAPUU	237	3	240
70	Malus sylvestris	METSÄOMENAPUU	5	0	5
71	Ostrya virginiana	AMERIKANHUMALAPYÖKKI	2	0	2
72	Phellodendron amurense		1	0	1
73	Picea	PIKEA-ERIKOISMUODOT	86	0	86
74	Picea abies	METSÄKUUSI	394	11	405
75	Picea abies f. aurea	KULTAKUUSI	0	3	3
76	Picea abies f. pendula	SURUKUUSI	17	0	17
77	Picea mariana	MUSTAKUUSI	47	0	47
78	Picea omorika	SERBIANKUUSI	534	76	610
79	Picea pungens	OKAKUUSI	16	0	16
80	Picea pungens 'Glauca'	HOPEAKUUSI	34	0	34
81	Pinus cembra	SEMBRA(MÄNTY)	64	29	93
82	Pinus contorta var. latifolia	KONTORTAMÄNTY	11	0	11
83	Pinus peuce	MAKEDONIANMÄNTY	130	41	171
84	Pinus sylvestris	METSÄMÄNTY	981	247	1228
85	Populus 'Rasumowskiana'	RUHTINAANPOPPELI	2	0	2
86	Populus alba	HOPEAPOPPELI	3	0	3
87	Populus balsamifera 'Elongata'	PALSAMIPOPPELI	4	10	14
88	Populus tremula	HAAPA	10	0	10
89	Populus tremula 'Erecta'	PYLVÄSHAAPA	79	98	177
90	Populus trichocarpa	JÄTTIPOPPELI	14	2	16
91	Populus x canescens	HARMAAPOPPELI	1	0	1
92	Prunus avium	IMELÄKIRSIKKA	16	0	16
93	Prunus cerasus	HAPANKIRSIKKA	157	0	157
94	Prunus cerasus 'Rhexii'	SCHALININKIRSIKKA	3	0	3
95	Prunus domestica	LUUMU	66	0	66
96	Prunus domestica subsp. insititia 'Yleinen sinikriikuna'	KRIIKUNA	39	0	39

97	Prunus maackii	TUOHITUOMI	108	0	108
98	Prunus padus ´Colorata´	PURPPURATUOMI	36	30	66
99	Prunus pensylvanica	PILVIKIRSIKKA	297	159	456
100	Prunus sargentii	RUSOKIRSIKKA	194	5	199
101	Prunus virginiana	VIRGINIANTUOMI	56	0	56
102	Prunus virginiana 'Schubert'	RUSOTUOMI	27	0	27
103	Pseudotsuga menziesii	DOUGLASKUUSI	85	0	85
104	Pterocarya rhoifolia	JAPANINSIIPIPÄHKINÄ	4	0	4
105	Pterocarya stenoptera	KIINANSIIPIPÄHKINÄ??	4	0	4
106	Pyrus communis	PÄÄRYNÄ	115	0	115
107	Quercus robur	METSÄTAMMI	683	221	904
108	Quercus robur 'Fastigiata'	KARTIOTAMMI	20	0	20
109	Quercus rubra	PUNATAMMI	5	0	5
110	Salix alba var. sericea 'Sibirica'	HOPEASALAVA (-PAJU)	22	8	30
111	Salix caprea	RAITA	38	6	44
112	Salix fragilis 'Bullata'	TERIJOENSALAVA	135	6	141
113	Salix pentandra	HALAVA	1	0	1
114	Salix x rubens 'Brizensis'	KORALLISALAVA	13	0	13
115	Salix x rubens (x blanda) 'Lasipalatsi'	ISORIIPPASALAVA	4	0	4
116	Salix x rubens Schrank / S.alba x fragilis	KUJASALAVA	67	10	77
117	Sorbus 'Astrid'		7	0	7
118	Sorbus 'Birgitta'	BIRGITANPIHLAJA	13	0	13
119	Sorbus 'Dodong'	TUURENPIHLAJA	32	0	32
120	Sorbus (Sorbus aucuparia x Pyrus sp.) 'Eliit'	Sorbus-risteymä	5	0	5
121	Sorbus americana	AMERIKANPIHLAJA	30	19	49
122	Sorbus americana 'Turku'	AMERIKANPIHLAJA	1	0	1
123	Sorbus aria	SAKSANPIHLAJA	1	1	2
124	Sorbus aucuparia	KOTIPIHLAJA	387	254	641
125	Sorbus aucuparia 'Fastigiata'	PYLVÄSPIHLAJA	6	8	14
126	Sorbus aucuparia 'Pendula'	RIIPPAPIHLAJA	118	0	118
127	Sorbus aucuparia 'Xanthocarpa'	KELTAMARJAPIHLAJA	25	0	25
128	Sorbus commixta	JAPANINPIHLAJA	3	0	3
129	Sorbus hybrida	SUOMENPIHLAJA	205	33	238
130	Sorbus intermedia	RUOTSINPIHLAJA	304	338	642
131	Sorbus koehneana	HELMIPIHLAJA	5	0	5
132	Sorbus villmorinii	PUNAHELMIPIHLAJA	14	0	14
133	Sorbus x thuringiaca	TAATANPIHLAJA	17	0	17
134	Sorbus x thuringiaca 'Fastigiata'	KARTIOTAATANPIHLAJA	5	4	9
135	Syringa	JALOSYREENI	25	1	26
136	Syringa josikaea	UNKARINSYREENI	8	1	9
137	Syringa reticulata	JAPANINLIKUSTERISYREENI	7	0	7
138	Thuja koraiensis	KOREANTUIJA	10	0	10
139	Thuja occidentalis	KANADANTUIJA	22	0	22
140	Thuja occidentalis 'Brabant'	KARTIOTUIJA	136	0	136
141	Thuja occidentalis 'Columna'	PILARITUIJA	8	0	8
142	Thuja occidentalis 'Smaragd'	TIMANTTITUIJA	450	0	450
143	Thuja plicata	JÄTTITUIJA	2	0	2
144	Tilia cordata	METSÄLEHMUS	396	55	451
145	Tilia x vulgaris	PUISTOLEHMUS	283	1753	2036

146	Tilia x vulgaris 'Pallida'	KEISARINLEHMUS	1	66	67
147	Tsuga canadensis	KANADANHEMLOKKI	102	0	102
148	Tsuga mertensiana	VUORIHEMLOKKI	45	0	45
149	Ulmus glabra	VUORIJALAVA	382	333	715
150	Ulmus glabra ´Camperdownii´	SATEENVARJOJALAVA	7	0	7
151	Ulmus glabra ´Exoniensis´	KARTIOJALAVA	12	14	26
152	Ulmus laevis	KYNÄJALAVA	105	1	106
			12419	5519	17938

LIITE 2: Luettelo HKR:n istuttamista puisto- ja katupuista käyttömäärän mukaisessa järjestyksessä

	Tieteellinen nimi	Suom. nimi	Puistop.	Katup.	Yhteensä
1	Tilia x vulgaris	PUISTOLEHMUS	283	1753	2036
2	Betula pendula	RAUDUSKOIVU	787	617	1404
3	Pinus sylvestris	METSÄMÄNTY	981	247	1228
4	Acer platanoides	METSÄVAAHTERA	612	525	1137
5	Quercus robur	METSÄTAMMI	683	221	904
6	Malus baccata	MARJAOMENAPUU	634	126	760
7	Ulmus glabra	VUORIJALAVA	382	333	715
8	Sorbus intermedia	RUOTSINPIHLAJA	304	338	642
9	Sorbus aucuparia	KOTIPIHLAJA	387	254	641
10	Picea omorika	SERBIANKUUSI	534	76	610
11	Alnus glutinosa	TERVALEPPÄ	500	19	519
12	Prunus pensylvanica	PILVIKIRSIKKA	297	159	456
13	Tilia cordata	METSÄLEHMUS	396	55	451
14	Thuja occidentalis 'Smaragd'	TIMANTTITUIJA	450	0	450
15	Picea abies	METSÄKUUSI	394	11	405
16	Betula pubescens	HIESKOIVU	246	8	254
17	Malus Purpurea-ryhmä (x adstringens)	PURPPURAOMENAPUU	237	3	240
18	Sorbus hybrida	SUOMENPIHLAJA	205	33	238
19	Prunus sargentii	RUSOKIRSIKKA	194	5	199
20	Alnus incana	HARMAALEPPÄ	179	0	179
21	Populus tremula 'Erecta'	PYLVÄSHAAPA	79	98	177
22	Acer tataricum subsp. ginnala	MONGOLIANVAAHTERA	162	12	174
23	Pinus peuce	MAKEDONIANMÄNTY	130	41	171
24	Abies sibirica	SIPERIANPIHTA	148	10	158
25	Prunus cerasus	HAPANKIRSIKKA	157	0	157
26	Crataegus douglasii	MUSTAMARJAORAPIHLAJA	122	24	146
27	Salix fragilis 'Bullata'	TERIJOENSALAVA	135	6	141
28	Malus domestica	TARHAOMENAPUU	137	0	137
29	Thuja occidentalis 'Brabant'	KARTIOTUIJA	136	0	136
30	Sorbus aucuparia 'Pendula'	RIIPPAPIHLAJA	118	0	118
31	Pyrus communis	PÄÄRYNÄ	115	0	115
32	Fraxinus excelsior	LEHTOSAARNI	108	2	110
33	Prunus maackii	TUOHITUOMI	108	0	108
34	Ulmus laevis	KYNÄJALAVA	105	1	106
35	Acer platanoides 'Royal Red'		0	102	102
36	Tsuga canadensis	KANADANHEMLOKKI	102	0	102
37	Pinus cembra	SEMBRA(MÄNTY)	64	29	93
38	Picea	PIKEA-ERIKOISMUODOT	86	0	86
39	Pseudotsuga menziesii	DOUGLASKUUSI	85	0	85
40	Salix x rubens Schrank / S.alba x fragilis	KUJASALAVA	67	10	77
41	Tilia x vulgaris 'Pallida'	KEISARINLEHMUS	1	66	67
42	Alnus glutinosa f. pyramidalis	PILARITERVALEPPÄ	25	41	66
43	Amelanchier laevis	SIROTUOMIPIHLAJA	53	13	66
44	Prunus domestica	LUUMU	66	0	66
45	Prunus padus ´Colorata´	PURPPURATUOMI	36	30	66
46	Crataegus submollis	ISO-ORAPIHLAJA	16	43	59

47	Betula pendula var. carelica	VISAKOIVU	58	0	58
48	Crataegus x media ´Paul´s Scarlet´	RUUSUORAPIHLAJA	27	31	58
49	Crataegus x mordenensis ´Toba´	HELMIORAPIHLAJA	44	14	58
50	Prunus virginiana	VIRGINIANTUOMI	56	0	56
51	Sorbus americana	AMERIKANPIHLAJA	30	19	49
52	Larix sibirica	SIPERIANLEHTIKUUSI	11	37	48
53	Crataegus grayana	AITAORAPIHLAJA	47	0	47
54	Picea mariana	MUSTAKUUSI	47	0	47
55	Tsuga mertensiana	VUORIHEMLOKKI	45	0	45
56	Salix caprea	RAITA	38	6	44
57	Malus Prunifolia-ryhmä	PARATIISIOMENAPUU	39	1	40
58	Prunus domestica subsp. insititia 'Yleinen sinikriikuna'	KRIIKUNA	39	0	39
59	Amelanchier alnifolia	MARJATUOMIPIHLAJA	35	0	35
60	Picea pungens 'Glauca'	HOPEAKUUSI	34	0	34
61	Malus prunifolia 'Oppio'	SIPERIANOMENAPUU	32	0	32
62	Sorbus 'Dodong'	TUURENPIHLAJA	32	0	32
63	Fagus sylvatica	PYÖKKI	30	0	30
64	Salix alba var. sericea 'Sibirica'	HOPEASALAVA (-PAJU)	22	8	30
65	Aesculus hippocastanum	HEVOSKASTANJA	17	11	28
66	Prunus virginiana 'Schubert'	RUSOTUOMI	27	0	27
67	Syringa	JALOSYREENI	25	1	26
68	Ulmus glabra ´Exoniensis´	KARTIOJALAVA	12	14	26
69	Betula pendula f. crispa	LOIMAANKOIVU	1	24	25
70	Malus 'Hyvingiensis'	RAUTATIENOMENAPUU	25	0	25
71	Sorbus aucuparia 'Xanthocarpa'	KELTAMARJAPIHLAJA	25	0	25
72	Thuja occidentalis	KANADANTUIJA	22	0	22
73	Acer tataricum	TATAARIVAAHTERA	14	7	21
74	Acer platanoides ´Faassen´s Black´	HURMEVAAHTERA	20	0	20
75	Amelanchier spicata	ISOTUOMIPIHLAJA	20	0	20
76	Carpinus betulus	VALKOPYÖKKI	20	0	20
77	Quercus robur 'Fastigiata'	KARTIOTAMMI	20	0	20
78	Acer negundo	SAARNIVAAHTERA	19	0	19
79	Betula pubescens f. rubra	PUNAKOIVU	19	0	19
80	Fraxinus pennsylvanica	PUNASAARNI	17	0	17
81	Juglans mandshurica	MANTSURIANJALOPÄHKINÄ	17	0	17
82	Picea abies f. pendula	SURUKUUSI	17	0	17
83	Sorbus x thuringiaca	TAATANPIHLAJA	17	0	17
84	Picea pungens	OKAKUUSI	16	0	16
85	Populus trichocarpa	JÄTTIPOPPELI	14	2	16
86	Prunus avium	IMELÄKIRSIKKA	16	0	16
87	Abies balsamea	PALSAMIPIHTA	13	1	14
88	Populus balsamifera 'Elongata'	PALSAMIPOPPELI	4	10	14
89	Sorbus aucuparia 'Fastigiata'	PYLVÄSPIHLAJA	6	8	14
90	Sorbus villmorinii	PUNAHELMIPIHLAJA	14	0	14
91	Salix x rubens 'Brizensis'	KORALLISALAVA	13	0	13
92	Sorbus 'Birgitta'	BIRGITANPIHLAJA	13	0	13
93	Abies koreana	KOREANPIHTA	11	0	11
94	Acer platanoides ´Schwedleri´	VERIVAAHTERA	11	0	11
95	Pinus contorta var. latifolia	KONTORTAMÄNTY	11	0	11

96	Malus prunifolia	SIPERIANOMENAPUU	10	0	10
97	Populus tremula	HAAPA	10	0	10
98	Thuja koraiensis	KOREANTUIJA	10	0	10
99	Amelanchier ovalis		9	0	9
100	Sorbus x thuringiaca 'Fastigiata'	KARTIOTAATANPIHLAJA	5	4	9
101	Syringa josikaea	UNKARINSYREENI	8	1	9
102	Acer saccharinum	HOPEAVAAHTERA	7	1	8
103	Thuja occidentalis 'Columna'	PILARITUIJA	8	0	8
104	Acer pensylvanicum	PENNSYLVANIANVAAHTERA	7	0	7
105	Larix gmelinii subsp. japonica	KURILIENLEHTIKUUSI	7	0	7
106	Sorbus 'Astrid'		7	0	7
107	Syringa reticulata	JAPANINLIKUSTERISYREENI	7	0	7
108	Ulmus glabra ´Camperdownii´	SATEENVARJOJALAVA	7	0	7
109	Betula pendula ´Dalecarlica´	TAALAINKOIVU	5	0	5
110	Carpinus caroliniana	KAROLIINANVALKOPYÖKKI	5	0	5
111	Ilex verticillata 'Casapons'	KESÄORJANLAAKERI	5	0	5
112	Juglans cinerea	AMERIKANJALOPÄHKINÄ	5	0	5
113	Malus sylvestris	METSÄOMENAPUU	5	0	5
114	Quercus rubra	PUNATAMMI	5	0	5
115	Sorbus (Sorbus aucuparia x Pyrus sp.) 'Eliit'	Sorbus-risteymä	5	0	5
116	Sorbus koehneana	HELMIPIHLAJA	5	0	5
117	Alnus glutinosa 'Sakari'		2	2	4
118	Cercidiphyllum japonicum	KATSURA	4	0	4
119	Fagus sylvatica 'Atropurpurea'		4	0	4
120	Pterocarya rhoifolia	JAPANINSIIPIPÄHKINÄ	4	0	4
121	Pterocarya stenoptera	KIINANSIIPIPÄHKINÄ??	4	0	4
122	Salix x rubens (x blanda) 'Lasipalatsi'	ISORIIPPASALAVA	4	0	4
123	Abies holophylla	USSURINPIHTA	3	0	3
124	Abies lasiocarpa	LÄNNENPIHTA	2	1	3
125	Alnus incana f. laciniata 'Johanna'		3	0	3
126	Picea abies f. aurea	KULTAKUUSI	0	3	3
127	Populus alba	HOPEAPOPPELI	3	0	3
128	Prunus cerasus 'Rhexii'	SCHALININKIRSIKKA	3	0	3
129	Sorbus commixta	JAPANINPIHLAJA	3	0	3
130	Acer platanoides 'Deborah'		2	0	2
131	Acer pseudosieboldianum	KOREANVAAHTERA	2	0	2
132	Acer rubrum	PUNAVAAHTERA	2	0	2
133	Betula papyrifera	PAPERIKOIVU	2	0	2
134	Maackia amurensis	MAAKKIA	2	0	2
135	Ostrya virginiana	AMERIKANHUMALAPYÖKKI	2	0	2
136	Populus 'Rasumowskiana'	RUHTINAANPOPPELI	2	0	2
137	Sorbus aria	SAKSANPIHLAJA	1	1	2
138	Thuja plicata	JÄTTITUIJA	2	0	2
139	Abies concolor	HARMAAPIHTA	1	0	1
140	Acer platanoides ´Reitenbachii´	RUSOVAAHTERA	1	0	1
141	Acer saccharum	SOKERIVAAHTERA	1	0	1
142	Alnus incana f. laciniata	SULKAHARMAALEPPÄ	1	0	1
143	Betula albosinensis var.septentrionalis	KUPARIKOIVU	1	0	1
144	Betula pendula f. bircalensis	PIRKKALANKOIVU	1	0	1

145	Cladrastis kentukea	LAKKIPUU	1	0	1
146	Fagus grandifolia	AMERIKANPYÖKKI	1	0	1
147	Fraxinus excelsior 'Pendula'	RIIPPASAARNI	0	1	1
148	Juglans ailanthifolia	JAPANINJALOPÄHKINÄ	1	0	1
149	Phellodendron amurense		1	0	1
150	Populus x canescens	HARMAAPOPPELI	1	0	1
151	Salix pentandra	HALAVA	1	0	1
152	Sorbus americana 'Turku'	AMERIKANPIHLAJA	1	0	1
			12419	5519	17938